

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса

Шевченко Б.Г.

старший викладач кафедри міжнародних відносин та права
Державний університет «Одеська політехніка»
(Одеса, Україна)

НАЙВАЖЛИВІШІ ІСТОРИЧНІ ПОДІЇ РОЗВИТКУ АВСТРІЇ

У стародавні часи і в часи середньовіччя землями сучасної Австрії, розташованими на перехресті важливих торгівельних шляхів, головним з яких був шлях по Дунаю, проходило безліч різних племен. Деякі з них залишили свій слід в етногенезі австрійського народу; помітний вплив на формування австрійської етнічної спільності зробили кельти, які поселилися тут в V-VI століттях до нашої ери.

Завоювання австрійських земель римлянами, що почалося в II столітті до нашої ери, привело до поступової романізації місцевого кельтського населення. В адміністративному відношенні ці землі увійшли в різні римські провінції: Паннонію - на сході, Норікум - в центрі, Рецію - на Заході.

Велике значення для історії Австрії мало заселення її земель в V-VII століттях німецькими (баварами, алеманами) і слов'янськими (головним чином словенцями) племенами. Переважно германські племена баварів і алеманнів злилися з деякими слов'янськими і з залишками кельтських і інших племен раннього середньовіччя, так і формувалась австрійська етнічна спільність.

У VII-VIII століттях землі нинішньої Австрії не складали ще єдиного цілого, а входили в різні європейські держави: західні і північні (з німецьким населенням) - в Баварське герцогство, східні (зі слов'янським населенням) - в слов'янську державу Карантанію, що потрапила незабаром в залежність від Баварії. В кінці VIII століття обидві ці держави були включені до складу Франкської імперії Карла Великого, а після її розділу в 843 році стали частиною німецького Східнофранкського королівства.

У VII-X століттях землі сучасної Австрії піддавалися нищівним набігам кочівників, спочатку аварів (VIII століття), а потім угорців (IX-X століття). У другій половині X століття на території сучасних Верхньої і Нижньої Австрії була утворена баварська Східна марка, яку стали називати Австрія. Вона згодом і стала центром австрійської держави. У XII столітті Австрія, як і багато інших європейських країн, увійшла до складу "Священної Римської імперії". У XV столітті до складу австрійської держави були включені майже всі його сучасні землі, за винятком Зальцбурга і Бургенланда. Однак це політичне об'єднання було ще нестійким, межі його часто змінювалися, входили в державу, були зв'язані між собою лише династичними зв'язками.

У XII-XV століттях Австрія була однією з процвітаючих в економічному відношенні країн Європи. Розвиток феодалізму в Австрії відрізнявся деякими особливостями. До XV століття феодальна залежність селян була в ній значно слабша, ніж в сусідніх країнах; закріпачення селян відбувалося тут повільніше через тривалі переміщення населення і набігів кочівників. В гірських районах, особливо в Тіролі, зберігалось вільне селянство, об'єднане в сільські громади.

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»

16-18 червня 2021 року, м. Одеса

У XV столітті Австрія стала не тільки економічним, але і політичним центром "Священної Римської імперії", а її герцоги - Габсбурги - імператорами. На тлі загального економічного і політичного підйому розквітає і культура середньовічних австрійських міст, в першу чергу Відня, потім Граца і Лінца.

У XVI столітті Австрія очолила боротьбу країн південно-східної Європи проти турецької навали. Скориставшись ослабленням у війнах з турками Чехії та Угорщини, Австрія включила більшу частину їх територій до складу своїх володінь, і почала з цього часу перетворюватись на багатонаціональну державу.

В цей період зміцнюється і розвивається економіка країни. У гірській промисловості (добування руди заліза і свинцю в Тіролі, Штирії, Верхній Австрії) уже в XVI столітті починається зародження капіталістичних відносин. Перші мануфактури з'явилися і у виробництві оксамиту, шовку, предметів розкоші.

У XVII-XVIII століттях австрійські Габсбурги продовжували розширювати свої володіння: до Австрії були приєднані вся територія Угорщини, майже вся Хорватія і Славенія, Південні Нідерланди, деякі області Італії, ряд польських і українських земель. За своєю площею Австрія стала займати друге місце в Європі.

В XVIII-XIX століттях феодально-абсолютистська Австрія була основою католицької реакції в Європі. Вона була ініціатором інтервенції проти революційної Франції, а пізніше приймала участь у всіх коаліціях, очолювала боротьбу проти революційного руху в Європі.

Поразка наполеонівської Франції в європейських війнах початку XIX століття ще більше зміцнило зовнішнє становище Австрії. За рішенням Віденського конгресу 1814-1815 рр. їй не тільки повернули завойовані Наполеоном землі, а й віддали область Північної Італії в обмін на південні Нідерланди.

У другій половині XIX століття Австрія втратила свою гегемонію в європейських справах. Боротьба з Пруссією за верховенство серед німецьких держав закінчилась поразкою Австрії в австро-пруській війні 1866 року. Створення союзу німецьких держав (1867 г.) проходило під егідою Пруссії і без участі Австрії.

Література:

1. Віднянський С. В. Австро-Угорщина // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наукова думка, 2003. — Т. 1 : А — В. — 688 с. : іл. — ISBN 966-00-0734-5.
2. Австрія; Австро-Угорщина // Енциклопедія українознавства : Словникова частина : [в 11 т.] / Наукове товариство імені Шевченка ; гол. ред. проф., д-р Володимир Кубійович. — Париж—Нью-Йорк : Молоде життя, 1955—1955.
3. Австро-Угорщина // Українська радянська енциклопедія : у 12 т. / гол. ред. М. П. Бажан ; редкол.: О. К. Антонов та ін. — 2-ге вид. — К. : Головна редакція УРЕ, 1974—1985.
4. Австрія // Українська радянська енциклопедія : у 12 т. / гол. ред. М. П. Бажан ; редкол.: О. К. Антонов та ін. — 2-ге вид. — К. : Головна редакція УРЕ, 1974—1985.